

435
193

ЛЮДИНА І ТЕХНІКА У ВИЗНАЧНИХ БИТВАХ СВІТОВИХ ВОЄН XX СТОЛІТТЯ

Збірник тез доповідей
Міжнародної наукової конференції
Львів 15-17 червня 2017 року

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК
ІМЕНІ ГЕТЬМАНА ПЕТРА САГАЙДАЧНОГО (УКРАЇНА)
ЖЕШУВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (РЕСПУБЛІКА ПОЛЬЩА)

ЛЮДИНА І ТЕХНІКА У ВИЗНАЧНИХ БИТВАХ СВІТОВИХ ВОЄН ХХ СТОЛІТТЯ

**Збірник тез доповідей Міжнародної наукової конференції
15 – 17 червня 2017 року**

**Львів
Національна академія сухопутних військ
2017**

УДК [314/316+355.1+623]:355.4"19"
ББК Ц 35 (0)
Л 93

Рекомендовано до друку рішенням
Вченої ради Національної академії
сухопутних військ
(протокол від 30.05.2017 року № 12)

Укладачі:

Івахів О. С., к.політ.н., Носова Г. С.

Л 93 **Людина і техніка у визначних битвах світових в осі ХХ століття:** Збірник тез доповідей Міжнародної наукової конференції 15 – 17 червня 2017 року. – Львів: НАСВ, 2017. – 185 с.
ISBN 978-966-2699-66-1

Матеріали наукового заходу висвітлюють історичний досвід тенденцій та траєкторії розвитку багатоаспектних проблем взаємодії людини і техніки у визначних битвах світових воєн ХХ століття. Особлива увага приділяється історії розвитку воєнної науки, техніки та озброєння, воєнному мистецтву і тактиці бойових дій ключових битв воєн ХХ століття, аналізується історичний досвід збройних конфліктів минулого в умовах агресії проти України в контексті 100-ліття відродження Українського війська.

Наданий матеріал призначений для науковців, викладачів, студентів та курсантів, усіх, хто цікавиться воєнною історією.

УДК [314/316+355.1+623]:355.4"19"

Міжнародна наукова конференція
«ЛЮДИНА І ТЕХНІКА У ВИЗНАЧНИХ БИТВАХ
СВІТОВИХ ВОЄН ХХ СТОЛІТТЯ»

ПРОГРАМНИЙ КОМІТЕТ

- Павло Ткачук*, д.і.н., професор (м. Львів, Україна)
Андрій Харук, д.і.н., професор (м. Львів, Україна)
Володимир Трофимович, д.і.н., професор (м. Львів, Україна)
Ігор Соляр, д.і.н., доцент, с.н.с. (м. Львів, Україна)
Олександр Дем'янюк, д.і.н., професор (м. Луцьк, Україна)
Сергій Сеґеда, д.і.н., професор (м. Київ, Україна)
Степан Качараба, д.і.н., професор (м. Львів, Україна)
Віктор Голубко, д.і.н., професор (м. Львів, Україна)
Анжей Бонусяк, доктор наук, професор (м. Жешув, Республіка Польща)
Павел Грата, доктор наук, проф. (м. Жешув, Республіка Польща)
Анджей Олейко, доктор наук, проф. (м. Демблін, Республіка Польща)
Генрик Чвєнк, доктор наук, професор (м. Ченстохов, Республіка Польща)
Мацей Франц, доктор наук, проф. (м. Познань, Республіка Польща)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

- Андрій Слюсаренко*, к.і.н., доцент (м. Львів, Україна) –
голова організаційного комітету
Андрій Харук, д.і.н., професор (м. Львів, Україна) –
заступник голови організаційного комітету
Микола Платонов, к.хім.н. (м. Львів, Україна) –
секретар організаційного комітету
Ігор Томюк, к.і.н., доцент (м. Львів, Україна)
Мар'яна Верхотурова (м. Львів, Україна)
Лілія Трофимович, к.і.н., доцент (м. Львів, Україна)
Тетяна Плазова, к.і.н., доцент (м. Львів, Україна)
Валентин Зіркевич, к.т.н., доцент (м. Львів, Україна)
Роман Юркевич, к.т.н. (м. Львів, Україна)
Віталій Гаращенко (м. Львів, Україна)
Галина Озерова (м. Львів, Україна)
Олег Івахів, к.політ.н. (м. Львів, Україна) – секретар конференції

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ	4
Вступне слово начальника Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного генерал-лейтенанта <i>Ткачука П. П.</i>	4
<i>Трофимович В. В.</i> Симон Петлюра та Юзеф Пілсудський: тернистий шлях до порозуміння (1919–1920 рр.).....	5
<i>Bonusiak Andrzej</i> Wielka wojna i konflikty po I wojnie światowej w pamięci i działaniach mniejszości polskiej na współczesnej Ukrainie.....	7
<i>Литвин М. Р.</i> Волонтерський рух в Україні: історія та сучасність.....	8
<i>Franz Maciej</i> Rola i znaczenie Śródziemnomorskiego teatru działań wojennych w latach 1939–1945.....	10
СЕКЦІЯ 1	
ІСТОРИЯ РОЗВИТКУ Й УДОСКОНАЛЕННЯ ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ	12
<i>Андрієнко А. М., Козлинський М. П., Макогонюк Ф. П.</i> Сучасний стан та перспективи розвитку вітчизняного оборонно-промислового комплексу.....	12
<i>Анненков І. О.</i> Організація системних науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт з оборонної тематики на Харківському електромеханічному заводі (1920–1930-ті роки).....	14
<i>Анненкова Н. Г.</i> Робота верстатного відділу Харківського паровозобудівного заводу на зміцнення обороноздатності Російської імперії (1897–1904 рр.).....	15
<i>Герасимов С. В., Журавльов О. О., Яковлев М. Ю.</i> Вплив розвитку зразків озброєння та військової техніки на систему їх метрологічного забезпечення.....	17
<i>Залипка В. Д., Грубель М. Г., Яльницький О. Д.</i> Еволюція розвитку та конструктивні особливості колісних рушіїв.....	19
<i>Івахів О. С., Платонов М. О., Носова Г. С.</i> Безпілотні літальні апарати: історія та бойове застосування в збройних конфліктах ХХ століття.....	21
<i>Кавун А. А.</i> Забезпечення військ ППО країни озброєнням у роки Другої світової війни.....	22
<i>Калінін О. М., Костюк В. В., Дубно М. В., Варванець Ю. В., Русіло П. О.</i> Історія розвитку й удосконалення рухомих засобів технічного обслуговування і ремонту військової автомобільної техніки.....	24
<i>Каменцев С. Ю., Форостяний М. В., Козлинський М. П.</i> Історія зародження та розвитку реактивної артилерії.....	26
<i>Kardas Mariusz</i> Fortyfikacje stałe i połowę wybrzeża polskiego w latach 1920–1939.....	28

<i>Костюк В. В., Русіло П. О., Калінін О. М., Забалотнюк В. І., Варванець Ю. В.</i> Історія розвитку й удосконалення військових автомобілів багатопільового призначення для Збройних Сил України.....	30
<i>Кривизюк Л. П., Заболотнюк В. І.</i> Теоретичні основи будівництва і використання танків англійськими теоретиками.....	32
<i>Кривизюк Л. П., Юрчук О. О.</i> Виробництво танків в Англії напередодні Другої світової війни.....	34
<i>Лаврут О. О., Бороздін М. К., Коломісць С. І.</i> Засоби радіозв'язку: шлях трансформації від початку АТО до сьогоднішнього та перспективи розвитку в ЗС України.....	36
<i>Опенько П. В., Ткачов В. В., Дранник П. А.</i> Світові тенденції оновлення парку зенітного ракетного озброєння.....	38
<i>Паращук Д. Л., Зіркевич В. М., Вайда І. Р.</i> Аналіз та передумови розвитку стабілізуючих пристроїв бойових колісних машин.....	40
<i>Сацький П. В.</i> Державно-приватне партнерство у військово-технічній сфері на прикладі ідеї приватної авіаційної школи у Києві (лютий 1918 р.).....	41
<i>Сидоров С. В.</i> Бойові роботи в Червоній Армії в роки Другої світової війни.....	43
<i>Siewier Malwina</i> I wojna światowa w eterze. O szytrach wywiadu niemieckiego.....	45
<i>Стаднічук О. М., Мартинюк І. М., Шматов С. М.</i> Українські криївки як окремий вид інженерних споруд.....	47
<i>Tatarchuk V. V.</i> Aviation activity in Kyiv Polytechnic Institute during the First World War (1914–1918).....	49
<i>Терський С. В.</i> Озброєння та фортифікація в Галицькій землі у період входження до складу Київської держави.....	51
<i>Трофименко П. Є., Латін С. П., Матушко Б. П., Стах Т. М.</i> Дивізійна артилерія армії СРСР і Німеччини на початку та в ході Другої світової війни.....	53
<i>Харук А. І.</i> Для арсеналу імперій: авіаційна промисловість України у 1910–1941 рр.....	54
<i>Холін В. М.</i> Тенденції розвитку, проблеми та перспективи створення автоматизованих систем управління військами (силами).....	56
<i>Ćwięk Henryk</i> Kryptologia w służbie wywiadu (w okresie pokoju i wojny).....	58

СЕКЦІЯ 2

РОЗВИТОК ВОЄННОГО МИСТЕЦТВА У БИТВАХ СВІТОВИХ ВОЄН ХХ СТОЛІТТЯ.....

<i>Беспєка В. Ю.</i> Пропагандистське протиборство США та СРСР під час війни в Афганістані 1979–1989 рр.....	60
--	----

<i>Бураков Ю. В.</i> Усна історія: участь радянських військовослужбовців у війні в далекій Анголі.....	61
<i>Garpeyeva O.</i> Peculiarities of cyber operations on the post-soviet space.....	63
<i>Wozniak-Krakowian Agata</i> Konsekwencje PTSD wśród uczestników wojennych zdarzeń traumatycznych.....	65
<i>Железник О. Ю., Таран В. І., Лячин С. В., Первак С. В.</i> Проблеми комплектування військ особовим складом за досвідом проведення мобілізації 1941 року.....	68
<i>Задунайський В. В.</i> Особливості бойового застосування козацьких формувань в роки Першої та Другої світових воєн.....	69
<i>Іващенко О. В.</i> Застосування довкілля як інструменту війни.....	71
<i>Кавун А. А., Соболенко К. С.</i> Особливості воєнного мистецтва партизанських формувань у війні у В'єтнамі (1964–1973 рр.).....	73
<i>Кривизюк Л. П., Мокоївцев В. І.</i> Реорганізація збройних сил вермахту перед нападом на СРСР.....	75
<i>Кривизюк Л. П., Федоров О. Ю.</i> Військово-політична обстановка напередодні війни Німеччини проти СРСР в 1941 р.....	77
<i>Луцька О. М.</i> Червона Армія в Європі наприкінці Другої світової війни: визволення чи окупація?.....	79
<i>Leontyev Y.</i> «Serdyukov's reform» of military education system in the armed forces of Russian Federation alter russian-georgian war in 2008.....	81
<i>Лук'яненко С. В.</i> Особливості румунської окупації українських земель в період 1941–1944 рр.....	83
<i>Лютенко Б. Т.</i> Секретний фронт світових воєн ХХ ст.: операції інформаційного протиборства.....	85
<i>Марченко Я. В.</i> Львів у горнілі боїв Першої світової війни (грудень 1918 – січень 1919 рр.).....	87
<i>Matuszak Tomasz</i> Wykorzystanie polskich wojsk balonowych w przyszłej wojnie - na marginesie koncepcji gen. Bryg. Francois-Léon Lévêque'a.....	88
<i>Муравський О. І., Апальков М. В.</i> Особливості військової призовної кампанії на Львівщині у 1990 р.....	90
<i>Омельченко І. Г., Дмитрів О. Г.</i> Організаційно-мобілізаційні референтури заплля Української повстанської армії на Волині та Поліссі у 1943–1944 рр.....	92
<i>Орел С. М.</i> Екологічна підготовка військ як наслідок бойового досвіду.....	93
<i>Ostaneek Adam</i> Wielka mała bitwa... Bój pod Zadwórzem 17 sierpnia 1920 roku i jego znaczenie w wojnie polsko-rosyjskiej.....	95

<i>Пилявець Р. І.</i> Особливості застосування радянської авіації під час придушення збройного повстання в Угорщині у 1956 році.....	97
<i>Питльована Л. Ю.</i> Російський наступ на Південно-Західному фронті 1916 року у політичній карикатурі британського сатирично-гумористичного часопису «Панч»....	98
<i>Серховець С. В.</i> Становлення та розвиток службової кінології у військовій справі то правоохоронній діяльності.....	100
<i>Сівак В. А.</i> Історичні аспекти використання спеціальної техніки мотоманевреними підрозділами прикордонних військ у період афганської війни.....	102
<i>Слюсаренко А. В.</i> Особливості застосування радянських військ (підрозділів) спецпризначення проти озброєної опозиції в Афганістані (1979 – 1989 рр.).....	103
<i>Сухий О. М.</i> «Східне партнерство» Європейського Союзу: польський чинник.....	105
<i>Таранець С. В.</i> Деякі питання історії формування десантно-штурмових військ в СРСР у 60-80 роках ХХ століття.....	106
<i>Торопчин Д. Г.</i> Партизанство як метод боротьби в асиметричній війні.....	108
<i>Фалько С. А.</i> Національні військові формування під час Першої світової війни: воєнний аспект становлення державності у країнах Східної та Північної Європи.....	110
<i>Czop Edyta, Mroczkowski Krzysztof</i> Operacja kadesh/musketeer z 1956 r. jako pokłosie II wojny światowej.....	112
<i>Щеглов А. Ю.</i> Львівський гарнізон у переддень Другої світової війни.....	114
<i>Jaskulski Waldemar</i> Od Straży Granicznej do Strzelców Granicznych. Zarys organizacji formacji granicznych Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1919–1921.....	115
СЕКЦІЯ 3	
ІСТОРІЯ СВІТОВИХ ВОЄН У ПЕРСОНАЛІЯХ	
<i>Богуславець А. В.</i> Українські розвідники у Другій світовій війні.....	117
<i>Вовк Л. Г.</i> Діяльність товариства «учительська громада» у роки Першої світової та польсько-українських воєн.....	118
<i>Голубко В. С.</i> Образ офіцера української армії у візії провідних діячів національної революції 1917–1921 рр.....	120
<i>Грицевич Т. Л.</i> Проповідник-популяризатор військової психології капелан Норман Коупленд та його книга «Психологія і солдат».....	122
<i>Korzeniowski Paweł</i> Gen. Ian Hamilton i gallipoli, czyli współczesna gracka tragedia.....	124
<i>Кравець Н. П.</i> Військова діяльність Василя Проходи.....	126
<i>Кравчук О. М. Т. І.</i> Масарик і формування чехословацького корпусу в 1917 р.....	127

<i>Лавриненко Н. Ю.</i> Роль політичного лідера в умовах екзистенціальних загроз.....	129
<i>Марцінко Н. М.</i> Чорноморська геополітична думка Юрія Липи.....	130
<i>Мелех Р. Б.</i> Перші історичні дослідження про життєвий шлях гетьмана України Петра Конашевича Сагайдачного.....	132
<i>Соляр І. Я.</i> Військово-політична діяльність Михайла Матчака.....	134
<i>Шелюх О. М.</i> Діяльність Василя Сімовича в таборах для військовополонених українців в Австрії і Німеччині 1914–1919 рр.....	136
<i>Якимович Б. З.</i> Нові часи старого прагнуть слова... або Ще раз про українську військову терміносистему.....	138
СЕКЦІЯ 4	
100-ЛІТТЯ ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКА: ДО ЮВІЛЕЮ СТВОРЕННЯ АРМІЇ УНР.....	
<i>Андріянова О. Я.</i> Вплив української революції 1917–1921 рр. на формування військової термінології.....	140
<i>Борчук С. М.</i> Військова тематика на сторінках «Української Загальної Енциклопедії».....	142
<i>Веденєв Д. В.</i> У сїрій та напрями діяльності військово-дипломатичної служби УНР періоду Директорії (1919–1920 рр.).....	143
<i>Виздрик В. С., Мельник О. М.</i> Зародження української армії в добу Центральної Ради: уроки історії.....	145
<i>Гозуватенко Г. О.</i> Підготовка військових кадрів за часів української держави Павла Скоропадського.....	147
<i>Дем'янюк О. Й.</i> Сірожупанна дивізія: до питання формування і комплектування на Волині.....	148
<i>Dobrowolski Piotr</i> Źródła do dziejów armii Ukraińskiej Republiki Ludowej w zbiorach polskich bibliotek naukowych.....	150
<i>Задерієнко С. І.</i> Історія Харкова в українській історіографі.....	152
<i>Ісакова Н. М.</i> Оповита легендою Колківська Повстанська Республіка.....	153
<i>Науменко А. О.</i> Перший український військовий з'їзд – початок формування українського війська.....	156
<i>Печенюк І. С., Фурман І. І.</i> Українізація кораблів на військових флотах і флотиліях Російської імперії в 1917 році.....	157
<i>Плазова Т. І.</i> Діяльність бессарабської групи армії УНР восени 1921 року в контексті боротьби українського народу за незалежність.....	159

<i>Приходько Ю. І.</i> Система підготовки офіцерських кадрів для Збройних Сил України: проблемні питання самоорганізації.....	161
<i>Пугач В. В., Гончар А. В.</i> Розвиток тактики рейдових дій в ході Першого зимового походу збройних сил УНР (1919–1920).....	163
<i>Скорич Л. В., Копитко С. О.</i> Парамілітарний рух в Галичині на початку ХХ ст.....	164
<i>Стукаліна Н. Т.</i> Правові основи військово-мобілізаційного будівництва ЗУНР: успіхи, проблеми, прорахунки.....	166
<i>Ткачук П. П.</i> Сухопутні війська Української Держави та Директорії УНР.....	167
<i>Томюк І. М., Голик М. М.</i> До питання про українську поразку у Львові в листопаді 1918 року.....	169
<i>Трофимович Л. В.</i> Крутянський бій – легендарний епізод російсько-української війни....	171
<i>Турчак О. В.</i> Проблематика та етапи дослідження українського парамілітарного руху кін. ХІХ – поч. ХХ ст.....	172
<i>Фуртес О. О., Потоцький О. О.</i> Українська Народна Республіка та Польська держава спільно проти Московщини.....	175
<i>Юрова Т. М.</i> Синтез передового світового досвіду та національних традицій в одностроях армії УНР.....	177

ЛЮДИНА І ТЕХНІКА У ВИЗНАЧНИХ БИТВАХ СВІТОВИХ ВОЄН ХХ СТОЛІТТЯ

**Збірник тез доповідей Міжнародної наукової конференції
15 – 17 червня 2017 року**

Підписано до друку 06.06.2017 р.
Формат 60x90 ¹/₁₆. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman. Офсетний друк.
Умов. друк. арк. 11,56
Обл.-вид. арк. 9,79
Тираж 100 прим.
Замовлення № 46

Видавець та виготовлювач – Національна академія сухопутних військ
імені гетьмана Петра Сагайдачного
79012, м. Львів, вул. Героїв Майдану, 32
тел.: (032)258-44-12

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 3939 від 14.12.2010 р